



Nagyszékelyi Hírmondó

BESZÁMOLÓ A NAGYSZÉKELY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2023. MÁRCIUS 21-ÉN MEGTARTOTT ÜLÉSÉN ELHANGZOTTAKRÓL

Az ülésen jelen voltak: Klubecz Istvánné polgármester, Bori Tamás Gábor alpolgármester, Hargita Péter Árpádné képviselő, Horváth Irén képviselő, Dr. Ránky Mercédesz Ilona képviselő, Takács Erzsébet jegyző, Lukács László falugondnok és Kojnok Róbert, a Simontornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesület parancsnoka.

A testület előre vette a **negyedik napirendi pontot**, melyben Kojnok Róbert tartotta meg beszámolóját a nagyszékelyi önkénteseknek a simontornyai tűzoltó egyesülethez csatlakozásáról. (Lásd a tűzoltókról szóló cikket.)

Első napirendi pontban a lejárt határidejű képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról, valamint a két ülés közötti időben a képviselő-testület hatáskörében tett polgármesteri intézkedésekről tájékoztatta Klubecz Istvánné a képviselőket.

Második napirendi pontban Lukács László beszámolóját vitatta meg a testület a falugondnok feladatkörébe tartozó szociális alapfeladatok teljesítéséről, mely feladatok a következők: az egyedül élő idős emberek rendszeres látogatása, egészségügyi állapotuk figyelemmel kísérése; segítségnyújtás a napi bevásárlásban; az étkeztetésben való közreműködés a napi egyszeri meleg ebéd házhozszállításával; a mozgásukban korlátozott emberek háziorvoshoz szállítása; a beutalóval rendelkező betegek szakorvosi rendelőbe segítése; a rendszeresen szedett gyógyszerek felírása, kiváltása és igény esetén házhoz szállítása; nyugdíjasok és mozgásukban korlátozott személyek szállítása helyi rendezvényekre. A falugondnok segítséget nyújt közösségi rendezvények előkészítésében és lebonyolításában, önkormányzati feladatok megoldásában, fuvarozásban. 2022-ben kettő továbbképzésen vett részt.

Harmadik napirendi pontban Klubecz Istvánné polgármester tájékoztatta a képviselő-testületet a társulások működéséről és tevékenységéről. Hat társulással működünk együtt:

- A Tolnanémedi Közös Önkormányzati Hivatalhoz a székhelytelepülésen és Nagyszékelyen kívül Kisszékely és Beleszka tartozik.

- Az egészségügyi alapellátáshoz tartozó ügyeleti ellátást az önkormányzat eddig a Simontornya és Térsége Sürgősségi és Betegellátást Biztosító Önkormányzati Társuláson keresztül látta el. 2024-től az egészségügyi ellátórendszer tervezett központi átalakítása miatt várhatóan megszűnik Simontornyan az ügyelet, a feladatot 16 órától 22 óráig a háziorvosok, 22 órától 8 óráig az Országos Mentőszolgálat veszik át.

- Az Öszikék társulás családsegítő és gyermekjóléti szolgálatának családsegítő munkatársa keddenként 13 órától van Nagyszékelyben. Hozzá tartozik a házi segítségnyújtás is.

- Óvodánk a Simontornyai Köznevelési Társulás Vak Botyán Óvodájának tagintézménye. A fenntartáshoz 2022-ben nem kellett saját forrással hozzájárulni, idén az utólag kapott plusz állami támogatással együtt is 2,5 millió forintot kell (enélkül 6 millió forintot kellett volna) a költségekhez hozzátennie az önkormányzatnak.

- A Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak negyedévente van gyűlése.

- A Dám Önkormányzati Társulás látja el a belső ellenőrzési és a gyepmesteri szolgáltatási feladatokat.

Ötödik (egyebek) napirendi pontban:

- A képviselő-testület elfogadta a közművelődési közösségi szintér 2023. évre szóló szolgáltatási tervét.

- A vízmegtartásról, vízgazdálkodásról szóló tájékoztatót hallgatta meg a testület. A tájékoztatón Szeder Attila, Fésüs Róbert és Pere Sándor helyi gazdálkodók is részt vettek. Az integrált települési vízgazdálkodási tervben benne lesznek a mezőgazdasági területek is, így szükség van a gazdálkodókkal való együttműködésre.

Klubecz Istvánné polgármester arra kérte a gazdálkodókat, hogy földjeiket szegjék be, és olyan művelési technológiát használjanak, amely megakadályozza a termőföld esővíz általi kimosását és így a faluba jutását.

A gazdálkodók szerint fontos lenne az utak járhatóvá tétele, bakhát kialakítása és az árkok tisztítása. Meg kell oldani a víz elvezetését is. Problémásak a téglával telehordott utak, azokat jobban kimossa a víz. Adott lejtés fölött a szintvonallal párhuzamos szántás (ami akadályozza a termőföld lemosódását) törvényileg is elő van írva.

Klubecz Istvánné elmondta, hogy az önkormányzat nem kap támogatást a külterületi utak karbantartására. Az árkok közül egyedül a kútvölgyi a község tulajdona, a többi az államé. Ott is problémába ütközik, hogy magánszemélyek erre vonatkozó törvényi kötelezettségük ellenére nem engedik a gépeket a földjükre. A testület egyetértett a gazdálkodókkal abban, hogy tudatosítani kell a lakossággal: ne vigyenek ki szemetet, sítet az utakra.

- A 2023. évi szociálistűzifa-pályázat beadásáról született döntés. Idén 66 m³ tűzifa megpályázására van lehetőség.

- A képviselő-testület úgy döntött, hogy elhalasztja a Kék ház mögötti épületrészek bérbeadásával kapcsolatos döntést, és megkéri a kérelmezőket, hogy az épülettel kapcsolatos terveiket részletesen fejtsék ki.

- Nagyszékely Község Önkormányzata 2023-ban nem tud részt venni a táji adottságokhoz alkalmazkodó, a Kárpát-medencében régóta termesztett gyümölcsfajták megőrzésében való együttműködési programban.

Zárt ülésen a települési támogatási kérelmek elbírálása történt meg.

forrás: jegyzőkönyv



TÜZES OLDALAK HAMUTIPRÓK



A tűzvész elleni fellépés első adatai az ókorból származnak: Egyiptomban már négyezer éve előírták az oltóvödrök készenlétben tartását, az első szervezett tűzoltóságot pedig bő kétezer éve hívta életre Augustus császár. Ő először egy 600 rabszolgából álló osztagot jelölt ki, később pedig szabad emberekből szervezett „örkődő zászlóaljat” a nagyobb tüzek eloltására. A provinciákban – így Pannóniában is – a légio látta el a tűzoltási feladatokat. Magyarországon Szent István rendelkezését tartjuk számon elsőként a tűz elleni védekezés kapcsán: a tüzet a vasárnapi mise idején is kell, hogy őrizze valaki. A tűzvésztől való félelem mértékét jelzi, hogy a XV. században nemcsak a tényleges gyújtogatókat sújtották halálbüntetéssel, hanem azokat is, akik csak fenyegetőztek gyújtogatással. Az első jól megszervezett tűzoltó erők hazánkban a diáktűzoltóságok voltak, melyek a városi iskolák felsőéves diákjaiból alakultak a XVII. században. 1788-ban II. József adott ki országos tűzoltalmi intézkedést. A XIX. századra tehető az önkéntes tűzoltóegyletek megalakulása, és az első hivatásos tűzoltóság 1870-ben jött létre Pesten, 12 fővel. Önkéntes és hivatásos tűzoltóságok aztán sorra alakultak az ország településein. Nagyszékelyben is volt a múlt században; nem tudni pontosan, mikor szűnt meg.

Községünkben az utóbbi fél évben bekövetkezett tüzesetek kapcsán kezdte el szervezni az önkéntes tűzoltóalakulatot Lukács László és Téglás János. Április 2-án sikeresen levizsgázott a 40 óras tűzoltótanfolyamon részt vevő 7 nagyszékelyi önkéntes tűzoltó-jelölt. A hét már elég nagy számnak tűnik, de mivel soha nem lehet tudni, hogy éppen hányan lesznek közülük Nagyszékelyben egy lehetséges tüzeset idején bevethek, minden további segítő szándékú ember jelentkezése jól jön.

A hivatásosok éjjel-nappal készenlétben állnak, de Nagyszékelybe például közel 45 percig tart kiérniük Sárbogárdról. Az önkéntes egyesületek fontossága abban rejlik, hogy gyakran hamarabb érnek a helyszínre a hivatásos kollégáknál, amikor még nagyobb az esély az élet- és kármentés végrehajtására, a tűz kisebb kiterjedésű és könnyebben megfékezhető.

A februári testületi ülésen részt vett Kojnok Róbert, a Simontornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesület parancsnoka. Elmondta, hogy annak idején nekik a német testvérváros ajánlott fel tűzoltóautót. Jelenleg havi 120 ezer forintot kapnak a katasztrófavédelemtől, évi 800 ezer forintot a simontornyai önkormányzattól, a környező településektől pedig támogatásként leginkább gázolajat.

Bár az önkéntes szervezetek kevés támogatást kapnak, mégis – amennyiben önálló beavatkozóknak számítanak – szinte mindent úgy kell csinálniuk, mintha hivatásosok lennének. A minősítő vizsgát évente meg kell ismételniük. A simontornyai önkéntesek 20 emberrel működnek, ebből 12 aktív vonuló van. Egy vonuláshoz minimum 4 fő kell, a teljes raj 6 főből áll.

Ha megfelelő eszközök és emberek vannak a településen, akkor a tűzoltóautókkal a helyszínre érve szinte azonnal el lehet kezdeni az oltást. Nyáron a mezőgazdasági gépek kigyulladásra és a kerti égetések okozzák a legtöbb tüzet, de szükség lehet a tűzoltókra műszaki mentések során, baleseteknél vagy villámárvizek után is. Évről évre több a beavatkozás. A műszaki mentések száma az időjárástól is függ, a tüzesetek száma azonban évente egyre növekszik. Mindenre felkészülni nem lehet, de jó, ha az alapeszközök megvannak.

Kezdlépként egyszerűbb a simontornyai egyesülethez csatlakozni, habár Nagyszékely így nem tud pályázatot beadni. A tamási és a simontornyai egyesület is ígért tömlőket, sugárcsővet és más alapfelszerelést. Utánfutót és zárható helyiséget a felszerelés számára a nagyszékelyi önkormányzat biztosít.

Egy öltözet hőálló ruha (ami nélkül tűzoltó nem vehet részt az oltásban) ára 600 ezer forint. A vonultatható fél raj ruházata így akkor is csak több év alatt jönne össze, ha Nagyszékelynek saját egyesülete lenne, amely minden évben megnyeri a pályázható félmillió forintot. Műszaki mentésekhez is szükség van már sisakra, kesztyűre, bevetési bakancsra, melyek költsége barátiabb, egy főre (újonnan) uszkve 210 ezer Ft. Adományok jól jönnének erre a célra. Ennek pontos módja még nem tisztázott; Téglás Jánost (30/9053055) és Lukács Lászlót (30/2585966) lehet keresni ötletekkel, felajánlásokkal. Ha valakinek van kapcsolata más (akár külföldi) települések tűzoltóival, ahonnan kaphatnánk használt felszerelést, az is hasznos lehet. Talán soha többé nem lesz tűz Nagyszékelyben, de ha mégis, ne a felszerelés hiányán múljék a beavatkozás sikere!

Önkénteseink már beszéltek egymással lehetséges helyi vállalkozásokról. Ezek egyike a falu elején található gémeskút helyreállítása. Csatlakozni lehet! Szeretnék továbbá megvizsgálni és lehetőség szerint életre kelteni a régi nagyszékelyi tűzoltófelszerelés menthető darabjait, például a motorszivattyút.

Ha valaki azt tapasztalja, hogy komoly tekintetű falunkbéliek ólálkodnak egy tűzcsap körül, ne gondoljanak semmi rosszra. Csak egy laza nyomásellenőrzés történik.

Téglás János gondolatait történeti adatokkal kiegészítette: Arany Beáta Virág

KEDVES ISMERŐSÖK ÉS KEDVES ISMERETLENEK!

Szeretném megosztani kis családunk történetét a tűzzel. Nem azért írjuk ezt le, hogy bárkiben félelmet szítsunk, inkább azért, hogy ne történjen meg az, aminek nem muszáj. Elsősorban szeretnénk megköszönni mindenkinek, amit kaptunk, a hatalmas segítségektől egészen a legapróbb pozitív gondolatokig.

Történetünk február 28-án este kezdődött azzal, hogy a konyhában kialudt egy lámpánk. A biztosítékok fel-le kapcsolása után sem jött vissza a fény, de akkor sajnos ezzel nem foglalkoztunk többen, tovább vacsoráztunk. (Ami úgy tűnik, hiba volt.) Anna 10 perccel később látta meg a lángok árnyékát a kinti fákon. A házban ekkor még füst sem volt. Nem kellett menekülnünk, de amikor észrevettük a tüzet, az előtéri tető már kétméteres lánggal égett. A bitumenes hullámlemez sajnos rendkívül jól ég. Először a kútvízzel próbáltunk oltani, de kiderült, hogy a kútszivattyúban sincs áram. Ekkor már sejtettük, hogy valamilyen elektromos tűzzel van dolgunk. Telefonáltunk a tűzoltóknak és mentettük, ami menthető. A tűz hamar áterjedt a présház tetőterébe, ahonnan az égett gerendák beestek az épületbe, így már égett az egész. Vödörrel locsolva próbáltuk megvédeni a konyhánkat, a legfontosabb helyszínét az otthonunknak.

A sok csodában, amiben részünk volt, az egyik legnagyobb, hogy a tűzoltók 20 perccel a hívás után megérkeztek, és mielőtt minden leégett volna, eloltották a tüzet. A mi esetünkben a rácsálók (pele, nyest) voltak a fő okozói a zárlatnak, ami a tűzhöz vezetett. Ezek ellen is lehet védekezni. Megszoktuk már a tüzet a házunkban, sokan fűtünk fával, és mindenki tud vigyázni. Úgy tűnik, az áramra is sokkal jobban oda kell figyelni.

Zsámboki Zoltán

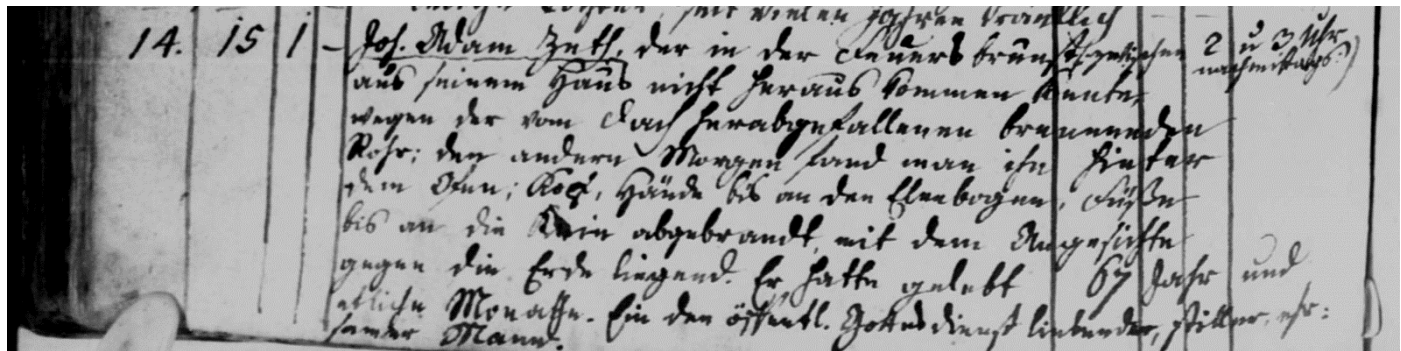


TITKOSÍRÁS

Közel két hónapos, kódfejtéssel egybekötött kutatás végére kerülhetett pont.

A februári újságban volt olvasható egy részlet egy bulvárszagú írásból, amely az 1807-es nagyszékelyi tűzvész 150 éves évfordulóján jelent meg a Tolnai Népszavában. Az újságcikk szerint boszorkányt kiáltottak a vélelmezett gyújtogatóra, egy negyvenéves asszonyra, akit a feldühödött tömeg a lángok közé taszított. Az eseményeket tárgyszerűbben közlő pálfai jegyző nem tett említést gyújtogatásról, csak az orkánerejű szélről, illetve, hogy Pincehelyen is ugyanazokban az órákban égett le 30 ház. Az aznapi halotti anyakönyvezést átnézve egyetlen bejegyzés található a nagyszékelyi német református egyház iratai között. A kisszékelyi katolikus, a lőrinci evangélikus és a görbői zsidó halotti anyakönyvek nem beszélnek 1807. április 14-én elhunyt nagyszékelyi halotról. Igaz, ha valaki fölött „népítélet” végez, korántsem biztos, hogy annak nyoma lesz az egyházi anyakönyvekben.

Az igazán meglepő hír valójában mégis az volt e kutatás kapcsán, hogy bár 185 ház leégett, mégis csak egyetlen halálos áldozata volt az akkor kétezer körüli lélekszámú községnek. Arról az egy emberről pedig miért írtak egy kilenc-soros bekezdést, miközben más halottat egy sorban szoktak elintézni? Ennyi járt ugyanis egy átlagpolgárnak: egyetlen sor, mely tartalmazza a halálozás és a temetés napját, az elhunyt nevét, életkorát, legközelebbi hozzátartozójának nevét és a halál okát. Mi állhat a kilenc-sornyi ódon kriksszkrasz mögött? Sokáig sajnos senki németül értő ember (beleértve Juci nénit, persze) nem tudta értelmezni az írást.



Nem húzom az időt, lett megfejtés. A 67 éves Johann Adam Zeth nemcsak a tűzvész napján, hanem valóban a tűzben lelte halálát. Nem tudott kijönni a házból, összeégett testét másnap találták meg a kályha mögött. Megrázó részletességgel sorolja a bejegyzés készítője a körülményeket és a sérüléseket, valószínűleg ebbe sűrítve bele a település egészét érő hatalmas sokkot. Végül arról is megemlékezett, hogy az istentiszteleteket szeretettel látogató, csöndes, tiszta emberről van szó. Másképpen szólva: szerették őt, és hiányzik.

Ezúton köszöni Bálint Mihálynak és Rózsának, hogy újra és újra nekiveselkedtek a cirkalmas betűk kisilabizálásának:

Arany Beáta Virág

NÉGY FIATAL ÖNKÉNTES ÉRKEZETT HOZZÁNK NYOLC HÓNAPRA

Március végén Rigából, Lyonból, egy Toulouse melletti kis faluból és Budapestről kerekedett fel egy-egy fiatal, hogy Nagyszékelybe utazzon. Ők Rihards, Flora, Judith és Brigi – a Két Torony Nagyszékelyi Faluegylet idei önkéntes csapata. Az Európai Szolidaritási Testület támogatásával kilenc családi portán, a kultúrház kertjében és kézművesműhelyekben dolgoznak, tanulnak, tapasztalnak. Az eddigi kissé hűvösebb napok átvészelésében a Kék ház turkálójában talált divatos ruhadarabok is segítették őket. A külföldiek a magyar nyelv elsajátítását is megkezdtek, most a köszönést, a számokat és a színeket gyakorolják. Április 17. és 21. között egy önkéntes szolgálatra felkészítő képzésen vettek részt Visegrádon.

A program koordinátoraként szívesen veszem az ötleteket arra vonatkozóan, hogyan lehetne a fiatalokat még jobban bevonni a helyi közösség életébe. Például egy-egy akciónap keretében segíthetnének valamely idős helyi rászorulóknak. Ha valakinek konkrét ötlete van, kérem, keressen meg!



Brigi, Judith, Flora, Rihards

Jagodics Edit (70-5279624)



Kedves Gyerekek! Nyakunkon az újabb gyermeknap!

Május 27-én, szombat délelőtt várunk Titeket Nagyszékelyben a főtéren, játékokkal, élményekkel,

finomságokkal. A hétpróba alkalmával ezúttal a különböző mesterségekbe kóstolhattok bele. **Gyertek el!**



buszmegállóban állodogálva is. Tojásaikat legkésőbb április végéig le kell rakniuk ahhoz, hogy életképes fiókákkal vágjanak neki az őszi vándorútnak, ami sajnos azt jelenti, hogy idén sem raknak fészket nálunk. Utoljára az ötvenes évekből tudunk nagyszékelyi gólyapárról. Akkor a korábbi Mirkovics-féle cementüzem (ma katolikus templom) tetején fészkeltek. Jó volna őket újra itthon tudni.

GÓLYAHÍR

Kisebb felbolydulást keltett április 13-án az iskola fölött köröző három fehér gólya, melyből egy pár végül ott töltött egy kellemes órát az egyik kémény tetején. Ráérősen tollászkodtak, vártak valamire, de kiküldött tudósítónknak nem nyilatkoztak jövőre vonatkozó terveikről.

Egy-egy madár, olykor egy pár minden évben feltűnik Nagyszékelyben. Kapták már őket lencsevégre villanyoszlop tetején, árokparton sétálva, sőt, a



A HÁZI SZENNYVÍZTISZTÍTÓ RENDSZEREKHEZ 20 DB VENTILÁTOR ÉRKEZETT.

Az elromlott berendezések cseréje és időpontegyeztetés céljából Téglás Jánost (30/9053055) keressék!

Az újságot kiadja Nagyszékely Község Önkormányzata • 7085 Nagyszékely, Táncsics u. 11. Tel.: 74/408-393

Az újság interneten is elérhető a www.nagyszekely.hu honlapon.

Az újság létrejöttét segítette: Arany Beáta Virág, Klubecz Istvánné és az önkormányzat dolgozói.

Korrektúra: Bori Tamás